

“**Het is niet overdreven om te zeggen dat het lot van het menselijk experiment afhangt van de uitkomst van deze strijd**

opinie

PASCAL DELWIT

is politicoloog aan de Université Libre de Bruxelles.

Er bestaat weinig twijfel: Magnette gaat voor de 16

Bijna 22 maanden na het ontslag van de regering-Michel en anderhalf jaar na de verkiezingen van 26 mei 2019 lijkt een 'echte' regering in de maak. Eindelijk. De partijen van de toekomstige meerderheid zijn nu hun zaakjes aan het regelen.

Het eerste wat ze tijdens de door Alexander De Croo (Open Vld) en Paul Magnette (PS) geleide formatie moeten proberen, is zo veel mogelijk hun eigen stempel op het regeerakkoord te drukken en te beletten dat de partners hetzelfde doen. Daarna moeten ze het eens worden over de verdeling van de ministerposten. Afspraken maken volstaat niet, je moet ze ook kunnen verkopen. De communicatiediensten van de partijen maken zich dus klaar om hun eigen overwinningen in de verf te zetten en de praatjes van de partners af te zwakken. Die fase is cruciaal, nu de schijn meer dan ooit belangrijker is dan de waarheid.

Daarna komen de congressen over een regeringsdeelname. Ze zullen plaatsvinden in omstandigheden die een ernstige en kritische analyse bemoeilijken, maar toch zal het interessant zijn om te zien of sommige partijen problemen krijgen met hun basis.

Net als de andere partijen zal de PS een aantal delicate keuzes moeten maken in termen van doelstellingen en strategie. Een grote vraag is of ze het meest te winnen heeft bij het premierschap, of bij één of twee ministeries die fundamenteel zijn voor de thema's die haar na aan het hart liggen. In werkelijkheid is dat een nepdilemma, want de vraag wordt niet echt in de partijorganen besproken.

Er wordt trouwens weinig gedebatteerd in die organen. In feite is het Magnette die samen met zijn kleine team de dynamiek en de keuze bepaalt. In de huidige discussie bestaat er weinig twijfel dat, als de keuze moet worden gemaakt, Magnette en dus de PS voor de Wetstraat 16 zullen gaan.

INTERNATIONALE UITSTRALING

De reden is eenvoudig. Zelfs vandaag, nu het wel en wee van de Belgische federatie de gemeederen matig beroert, is de functie van premier nog altijd de aantrekkelijkste post. Hij geeft je de grootste zichtbaarheid, de grootste bekendheid, de grootste mediadekking. Hoe weersta je aan die verleiding?

Bovendien heeft het premierschap in de af-

Paul Magnette, voorzitter van de PS, burgemeester van Charleroi, en binnenkort ook eerste minister?

© STEFAAN TEMMERMAN

De Belgische premier mag dankzij de status van Brussel als internationale hoofdstad op tijd en stond de groten van deze wereld ontvangen

gelopen jaren een nieuwe dimensie gekregen: de internationale uitstraling. De eerste ministers van de lidstaten (voor Frankrijk het staatshoofd) komen regelmatig met hun collega's samen om de staat van de Europese Unie en de wereldpolitiek te bespreken. De Belgische premier mag dankzij de status van Brussel als internationale hoofdstad op tijd en stond de groten van deze wereld ontvangen. De functie heeft dus een unieke aura.

Maar wat betekent het premierschap voor de partij? Dat is niet zo duidelijk. De 16 geeft je natuurlijk een cruciale positie om controle uit te oefenen en in de kijker te lopen. Anderzijds moet een premier bemiddelaar spelen, wat in deze coalitie van zeven partijen een hele klus

zal zijn. We weten dat de partij die bemiddelt haar eigen standpunten minder goed kan doen gelden, wat gevaarlijk is voor de PS. Bovendien zou ze een prijs moeten betalen voor de 16: ze zal zich tevreden moeten stellen met minder belangrijke ministeries. Als Magnette eerste minister mag worden, zal de partij, gelet op de verkiezingsuitslag, haar zes coalitiepartners de eerste keuze moeten geven.

Het premierschap zou natuurlijk voor de PS zowel een blijk van erkenning als een bron van trots zijn - althans in het begin. Maar het zou ook veel onzekerheden en risico's meebrengen. De toestand van de socialistische partij is op zijn zachtst gezegd kritiek.

In mei 2019 incasseerde ze haar slechtste verkiezingsresultaat sinds de invoering van het algemeen stemrecht, nadat ze in de gemeente- en provincieverkiezingen van oktober 2018 al een rampzalig resultaat had geboekt. Na die twee pijnlijke nederlagen heeft ze geen noemenswaardige dynamiek aan de dag gelegd. Ze heeft nu minder dan 50.000 betalende leden en ze zit in de tang tussen twee concurrenten die haar zware klappen toebrengen; de PTB kost haar kiezers bij de arbeiders, Ecolo bij de middenklasse.

Wat niet wegneemt dat, nogmaals, de keuze al gemaakt is. Als Paul Magnette zijn intrek kan nemen in de Wetstraat 16 zal hij dat doen. Het is zijn droom.

column

SASKIA DE COSTER

is schrijver van de romans *Wij en ik* en *Nachtouders*. Haar column verschijnt tweewekelijks.

Ik offer mij op als vrouwelijke messias

Enkel boven op de berg ben je veilig voor het einde der tijden want de vloedgolven zullen komen en ons verzwellen. De berg ligt in Siberië en sekteleider Vissarion heeft zijn vijfduizend volgelingen erheen geleid. Hij heeft het handboek voor sekteleiders goed gelezen: zijn lange haren en witte gewaden maken hem een geloofwaardige redder. Hij raadt zijn volgelingen aan om geen vlees te eten, geld af te zweren en aan polygamie te doen.

Nu zijn Vissarion en zijn twee mannelijke helpers opgepakt. Een van de drie was in een vorig leven leider van een rockband, wat de beste voorbereiding is op volksmennerij en polygamie. Het triumviraat wordt beschuldigd van fraude in een van hun scholen. Ze zouden ook hardhandig geprobeerd hebben om een paar journalisten de toegang tot hun gemeenschap te ontfangen. Ze riskeren twaalf jaar gevangenis en een boete van 2.000 euro. Het triumviraat heeft goede hoop. In het licht van het einde der tijden is niets belangrijk genoeg om er zwaar aan te tillen.

Ik merk dat het altijd mannen zijn, die sekteleiders. Zij offeren zich altijd op als messias. Daar mag in het huidige tijdsgewricht wel eens verandering in komen.

Woensdag las ik in *De Standaard* de column van filosofe Griet Vandermassen. Zij vraagt zich af waarom er bij vrouwen een fundamenteel gebrek aan onderlinge solidariteit is. Dat ligt volgens haar niet aan het feit dat vrouwen vaak als concurrentes tegen elkaar opgezet worden omdat de plaatsen lang te beperkt waren en niet aan geïnternaliseerde vrouwenhaat. Ook de theorie van Shere Hite verwerpt ze. Hite meende dat moeders hun seksualiteit verborgen houden voor hun dochters en zo vrouwen installeren.

Vandermassen beroept zich niet op een theorie maar roept de typische evolutionaire argumenten in. Wat mannen eigenlijk al eeuwenlang doen om het patriërchaat te verklaren en uit te leggen: *it's the biology, stupid!* Alle gedragingen vallen te herleiden tot biologie en de oertijd. "Jongens zijn van nature meer geneigd om coalities te vormen. Er zijn sterke aanwijzingen dat mannelijk groepsgevecht ver teruggaat in de evolutie van onze soort", schrijft ze. "Strijden in groep tegen een andere groep was een voorspelbare uitdaging voor onze mannelijke voorouders. Het leidde tot een mannelijke psychologie die gericht is op onderlinge seksuele competitie én op functioneren in hiërarchische groepen."

We weten allemaal dat sinds de oertijd het echte leiderschap, de echte almacht, bij de voortplanting en dus bij de vrouwen ligt. Vruchtbaarheidsbeelden van she-la-na-gigs (dat woord leerde ik kennen via PJ Harvey's hit) uit het begin van de beschaving vertellen het ons nog. Ze tonen vrouwen met onmogelijk brede heupen en gezwollen borsten, klaar om de wereld verder te zetten en gedurig te redden van de ondergang. Het patriërchaat kan het einde der tijden tegenhouden.

Dus offer ik mij graag op, met een schare volgelingen. Ik wil een sekste stichten en de eerste vrouwelijke messias worden. In onze sekste zijn we tegen geld en voor polygamie. Mannen zetten we in voor het grote doel, het genot van de voortplanting. De vrouwelijke solidariteit zal enorm zijn. Een vloedgolf van solidaire sisters zal ook de laatste berg verzwellen.

Ik merk dat het altijd mannen zijn, die sekteleiders. Daar mag in het huidige tijdsgewricht wel eens verandering in komen

lezersbrieven

In hetzelfde bedje ziek

De Pano-reportage (23/09) bracht op beklijvende wijze in beeld hoezeer mensen met een beperking, en hun gezinnen, door de mazen van ons gezondheidssysteem kunnen vallen. De noodkreet over de wachtlijsten klinkt even dissonant als de onderfinanciering voor woon-zorgcentra. Beide groepen uit de chronische zorg zijn in hetzelfde bedje ziek. Als verpleegkundige kijk ik al decennialang bezorgd naar het onevenwicht tussen beide segmenten van onze gezondheidszorg; de acute zorg tegenover de chronische zorg. Met de toenemende medische mogelijkheden in de acute zorg zijn we subliem geworden in

het redden van levens. We hebben er haast onbegrensde budgetten voor ter beschikking. Maar blijkbaar zijn we niet in staat om de meest kwetsbare mensenlevens, die soms de uitkomst zijn van levensreddende interventies, levenslang en kwalitatief te ondersteunen in de chronische zorgverlening. Met de levensreddende interventies slokt de acute sector grote happen uit het totale gezondheidsbudget én laten we hand over hand de chronische en extreem hulpbehoevende zorgnoden toenemen.

Toen ik dertig jaar geleden de verpleegkundige wereld instapte, was het nog eenduidig. Volgens het paternalistische patroon werden therapiebeslissingen genomen in de dokters-

kamer om ze nadien 'mee te delen' aan de patiënt. Nu is de patiënt of zijn vertegenwoordiger gelukkig mee regisseur geworden van zijn zorgproces. Voor die complexe besluitvormingen rond levensverlenging versus levenseinde zullen er nooit logaritmen bestaan. Toch blijft een logische redenering

We zijn niet in staat om de meest kwetsbare levens kwalitatief te ondersteunen in de chronische zorgverlening

overeind: uit de vrijheid die we geven aan zorgvragers en zorgdragers om te beslissen over levensverlenging vloeit automatisch de verantwoordelijkheid van de samenleving om de consequenties van die levensverlenging over alle zorgnoden heen menswaardig te organiseren en te financieren. En daar slagen we duidelijk niet in.

Greet De Cock, verpleegkundige

Het veiligheidscircus

Hoera, het veiligheidscircus is in het land! Hoe zieker je bent, hoe minder je naar de dokter moet. Hoe verstandiger je bent, hoe minder je aan regels bent gebonden. Hoe socialer, hoe minder je moet rekening houden met anderen. Weet je wat?

Ik lap hun regels aan mijn laars. Ik doe het met plezier een stuk strenger en zonder aan de klaagmuur te staan. Nu de bubbels uiteengespat zijn als zeepbellen wordt ook anderhalve meter een stuk korter en zijn de maskers veel leuker als ze onder je kin hangen. Als longen en borst haperen, komen daarna de spieren en klieren en het bloed aan de beurt. Wachtijd bij de specialist? Drie jaar. Succes.

Viona Westra, Herent

Klaagvirus

"Ik vind die Wilmès duidelijk", zeg ik in de auto tegen mijn man. Zes gouden regels. Weg bubbel. Vertrekken vanuit elke persoon. Voor ons verandert er niks, wij knuffelen dezelfde

mensen. Mijn woorden waren nog niet koud of daar kwam de eerste whatsapp der ontevredenen. Te strenge maatregelen? Zagen. Te soepele maatregelen? Klagen. Ik pleit voor wat empathie voor onze overheid. Regels maken is geen sinecure. We deden er jaren en jaren over om bijvoorbeeld een euthanasiewet of transgenderwet te maken. Regels worden bovendien niet op maat gemaakt maar voor de hele samenleving. Voor maatwerk moet u bij de rechter zijn. Nog iets: ik hoorde Wilmès iets over onze ziel zeggen. Charismatisch is ze niet zeggen critici dan. "Ik vind haar integer", zegt mijn man. "Ik ook", zeg ik. "Integriteit is zeldzaam." En zo rijden wij naar zee. Dominique Minten, Koksijde

DM.be

Sven Gatz en Philippe Van Parijs: 'Alle Brusselaars zouden Frans, Nederlands en Engels moeten spreken'